

ՄԻՄԵՈՆ Ա ԵՐԵՎԱՆՑԻ

ԱՂՈԹՔ ԵՎ ՀԱՌԱՉԱՆՔ ԱՌԱՍՏԾՈՒ ԵՐՋԱՆԻԿ ՍՈՒՐԲԵՐԸ ԵՎ ԱՌԱՅՈՑ ԱԶԳԻՍ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉՆԵՐՆ ՈՒ ԵՐԱՆՏԱՎՈՐՆԵՐԸ

Այսքան հառաչանքներից ու աղաղակներից, աղոթքներից ու պաղատանքներից հետո, որոնք իմ Ամենագթած ու Ողորմած Աստծուն մատուցեցի իմ մեղուցյալ անձի և իմ խղճալի ազգի համար, այժմ մեծակական ողբով ու լալագին աչքերով ձեզ եմ դիմում և ձեր սիրո ու գթության դռներն եմ բախում, ո՛վ Աստծո երջանիկ սուրբեր և մեր առանձնահատուկ բարեկամներ:

Ո՛վ Քրիստոսի սիրելիներ և մեր ճշմարիտ բարեկամներ,

Ո՛վ Աստծո հաճելի ծառաներ ու մեր սրտացավ տերեր,

Ո՛վ Քրիստոսի համարձակ ու հավատարիմ խորհրդակիցներ և մեր բազմաթիվ հայրեր ու զթառատ ծնողներ,

Ո՛վ մեր ազգի լուսավորիչներ ու դաստիարակներ, նախածանոթներ, հարազատներ: Ձեզ է ուղղված իմ (այս) հառաչանքը. ո՛վ Քրիստոսի սրբազան առաքյալներ՝ Սուրբեր Թադեոս և Բարդուղիմեոս, Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ, սուրբեր և սրբածին որդիներ, թոռներ ու մեր Սուրբ Լուսավորչի շատավիղներ՝ Արիստակես, Վրթանես, Հուսիկ, Գրիգորիս և Դանիել, Սուրբ Ներսես, Սահակ, Մեսրոպ և Հակոբ Հայրապետներ: Քրիստոսի սուրբ և անարատ հարսներ Հռիփսիմյանք ու Գայանյանք: Մեր սուրբ թագավորներ Աբգար ու Տրդատ: Սուրբ Ոսկյանք, Սուքիասյանք և Վարդանանք, որ մեր երկրից ու ազգից եք, և որ մեր երկրում նահատակվեցիք: Քանզի դուք, ինչպես Մովսեսն ու Հեսուն, մեզ անմարմին փարավոնից և մրաեգիպտական գործերից ազատեցիք:

Դ՛ո՛ւք մեզ մոտ բերեցիք աստվածային Կտակարանների ի վերուստ [շնորհված] պատգամները:

Դ՛ո՛ւք մեզ լուսավորեցիք հավատքով ու աստվածապաշտությամբ:

Դ՛ո՛ւք մեզ Աստվածածանոթ դարձրիք և մեր բերաններն Աստծուն աղոթելու համար բացեցիք:

Դ՛ո՛ւք կրեցիք, մեր ազգի փրկության համար, այն անասելի չարչարանքները և հեղեցիք ձեր սուրբ և պատվական արյունը, այլև՝ [որպես] արժանի պատարագ Աստծուն ընծայվեցիք և Նրան մեզ հետ հաշտեցրիք:

Դ՛ո՛ւք մերկեցիք ձեր վարդագույն արյամբ մեր երկրի հողերն ու քարերը և դրանք տվեցիք մեզ ի բժշկություն մեր հոգիների ու մարմինների:

Ո՛վ Աստծո սուրբեր. մեր (այս) երկրում են ամփոփված ձեր սուրբ, հրաշագործ ու կենդանի ճշխարներն ու մարմինները, որոնց վրա էլ ձեր անվամբ հրաշալի ու Աստվածազարդ տաճարներ ու եկեղեցիներ կանգնեցվեցին: Դրանցից ելնում էին ու ելնում են տեսակ-տեսակ շնորհներ ու գորություններ: Հավատքով դրանց դիմողները ստանում էին ու ստանում են պես-պես բժշկություններ ու հոգևոր և մարմնավոր պարգևներ, որոնք էլ իբրև յուրահատուկ պարծանք և ապավինության վայր Աստված տվեց հայոց ազգին:

Արդ, ո՛վ բազմերախտ մեր հայրեր և մեր հոգիների ու մարմինների լուսավորիչներ, արթնացե՛ք և տեսեք (մեր) վանքերի ու եկեղեցիների խղճալիությունը, որոնք ձեր անվամբ են կառուցված: Նայեցե՛ք նրանց տառապանքներին, որոնք կրում են զանազան թշնամիներից, որոնցից շատերն էլ, մեծամասամբ, ամայի են ու անշքացած: Դրանց մեջ եղած ձեր բազմահրաշ դամբարանները՝ անպատված ու անարգված, իսկ մեր ազգը, տիրոջից զրկված և ամենից ու ամեն կողմից անօգնական, մատնված է խստասիրտ տերերի ձեռքը:

Արդ, ո՞ւմ պիտի դիմենք, ո՞ւմ պիտի պատմենք մեր (այս) վիշտն ու տառապանքները, և կամ մեզ համար ո՞ւմ միջնորդ և բարեխոս դարձնենք առ Աստված, եթե ոչ մեր առանձնահատուկ բարեկամներիդ ու ծանոթներիդ, Աստծո սիրելիներիդ ու հաճելի ծառաներիդ: Քանի որ երբ Աստված բարկանում էր Հիմ [Ուխտի] ժողովրդի վրա, նրանք Աբրահամին, Մովսեսին, Դավթին և իրենց մյուս նախնիներին էին հիշում և առ Աստված միջնորդ դարձնում, ինչպես հայտնի է երեք մանուկներով և շատ ուրիշ (օրինակներով): Եվ Աստված էլ, նրանց նախնիների սիրո և միջնորդության համար մեղմում էր բարկությունը և ներում էր ժողովրդին: Ինչպես և Դավթին է վկայում, թե Աստված ասաց՝ *«Որանց կոտորե՞ր»* (հմմտ. Ելք ԼԲ 10), (սակայն) եթե ընտրյալ Մովսեսը Նրա առջև չլիներ, որովհետև՝ Տիրոջը դիմեց և Նրա բարկությունը կանխեց՝ ասելով. *«Եթե Քո ժողովրդի մեղքերը թողնում ես, թո՛ղ, իսկ եթե ոչ՝ ի՛նձ էլ ջնջիր Քո [Կյանքի] Գրքից»* (հմմտ. Ելք ԼԲ 31-32): Եվ Աստված ինքն էլ բազմիցս ասել է (Իր) ժողովրդին. *«Իմ սիրելի Աբրահամի և իմ ծառաներ Մովսեսի ու Դավթի պատճառով է, որ ձեզ ողորմում եմ»*:

Արդ, ո՛վ Աստծո սուրբեր, մեր (այս) ազգի Աբրահամը, Մովսեսն ու Դավթին էլ դուք եք, որովհետև Աստված ձեզ այս փոքր հոտի իշխան, առաջնորդ, վերակացու և հովիվ կարգեց: Ուստի և դուք եք պարտավոր մեր մասին հոգալ, միջնորդել և առ Աստված մեզ համար աղոթել, ինչպես նրանք էին անում իրենց ժողովրդի համար:

Քանզի, ո՛վ երանելիներ, որ մեզ համար այս կյանքում այնքան տքնեցիք քարոզելով, պահք պահելով, աղոթելով, զանազան նեղություններ ու տարատեսակ չարչարանքներ կրելով, մինչև իսկ ձեր արյունն էլ մեզ համար հեղեցիք, այժմ, որ (այս) աշխարհի տառապանքներից ձերբազատված՝ փառավորված Երկնքում եք գտնվում, և [քանի որ] Աստծո մոտ համարձակություն ունեք, է՛լ առավել պարտավոր եք մեր մասին հոգալ ու օգնել և միջնորդ ու բարեխոս լինել Աստծո մոտ և Նրա սերն ու քաղցրությունը մեր հանդեպ շարժել:

Արդ, իմ թախծյալ ամձը գցում եմ ձեր ոտքերի տակ, անարժան բերանովս համբուրում եմ ձեր սուրբ ու շնորհատու մշխարները, լիզում եմ ձեր դամբարանների հրաշագործ ու խնդրակատար հողը և արտասպաթոր աչքերով հայցում եմ ձեզանից, ո՛վ Քրիստոսի սիրելիներ՝ մեր առանձնահատուկ ծանոթներ ու բարեկամներ:

Ո՛վ բազմերախտ մեր հայրեր ու գթառատ ծնողներ, աղաչում եմ ձեզ, մայեցեք մեր խեղճությանն ու տառապանքներին և մեր վանքերին ու եկեղեցիներին. մեզ ողորմություն արեք ու օգնեցեք:

Ո՛վ Աստծո սիրելիներ, եթե մեզ մեր մեղքերի համար չեք խնայում, ապա զոնե ձեր պատվական մշխարներն ու դամբարանները խնայեցեք, որոնք ծաղրվում ու ոտնակոխ են լինում թշնամիների ու անսուրբների կողմից:

Ո՛ր մեր բազմերախտ հայրեր, եթե մեր անօրենությունների պատճառով մեզ լքել եք, ապա գոնե հիշեցեք մեզ համար կրած ձեր կսկծալի ու սարսուղի չարչարանքները, և մեզ համար հեղած ձեր պատվական արյունը. խորհեցեք և մեզ ողորմություն արեք:

Եվ մանավանդ դու, ո՛ր հայր մեր բազմաշնորհ, ծնող մեր գթառատ և մեր հոգիների ու մարմինների Լուսավորիչ Սուրբ Գրիգոր. հիշի՛ր քո երկամյա անտանելի ու անօրինակ չարչարանքները, տասներեքամյա անըմբռնելի տառապանքները, որ (կրեցիր) վիրապում թունավոր (զեռումների) մեջ, անհամգիստ տքնությունների և քո կյանքում մեր փրկության համար անդադար հսկումներդ:

Քեզ հետ թող հիշեն) նաև սրբազան առաքյալներն ու մեր լուսավորիչները, որոնց էլ դու շատավիղցիր. Քրիստոսի սուրբ և անարատ օրիորդները, որ քեզ հետ մարտակիցներ ու պսակակիցներ եղան, մեզ (համար)՝ ավետաբերներ ու լուսաբերներ: [Թող հիշեն նաև) քո սուրբ և բարեբողքոջ որդիներն ու թոռները, որոնք աստվածատուն կորթի ընձյուղվելով՝ քո բանավոր այգին մշակեցին և Սուրբ Հոգու կենդանարար ջրով ոռոգեցին: [Թող հիշեն նաև) մեր սուրբ թագավորներն ու զորավարները, որոնք քեզ հետևելով՝ սպառազինվեցին քո քարոզած հավատքով ընդդեմ հոգևոր ու մարմնավոր թշնամիների, և քո ժողովրդի համար մարտնչեցին ու անհատակվեցին:

Դո՛ւք, որ ամենքդ միասնական եք, մոտեցե՛ք Աստծուն, մշտանվեր ու անդառնալի ձեր աղոթքներով միջնորդ ու բարեխոս եղեք Նրա մոտ և խնդրեցե՛ք, որպեսզի մեզ ողորմի ու այցելություն անի, վերանորոգի մեր ազգի ու եկեղեցիների հնությունը, ժողովի ցաք ու ցիր եղած Իր (այս) հոտը Իր խնամատար զոգի և մեր սուրբ եկեղեցիների գրկի մեջ: [Սնդրեցե՛ք Տիրոջը, որպեսզի] Ինքը մեզ հովվի և հոգեկան ու մարմնական բոլոր թշնամիներից պահպանի ու Իր ամենազոր զորությամբ վերակացու լինի:

Եվ մանավանդ ինձ՝ ձեր առանձնահատուկ (այս անուն) ծառայիս օգնական եղեք և փրկեցեք բոլոր փորձություններից և հատկապես՝ ներկաներից: Եվ Աստծուց խնդրեցեք, որպեսզի իմ բազմատեսակ մեղքերին թողություն շնորհի և ինձ, ըստ Իր կամքի հաճության, պահպանի (այնքան), որքան որ աշխարհում եմ: Իսկ այստեղից հետո, ձեր միջնորդությամբ, Իր օրհնյալ տեսությամբ արժանացնի, որպեսզի ես էլ ձեզ հետ փառավորեմ Հորը, Որդուն և Սուրբ Հոգուն հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

ԱԾԽԱՐՀԱԲԱՐԻ ՎԵՐԱԾԵՑ
ԱԹՈՒՐ ՍՐԿ. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԸ